

VÕÕRKEELTE AINEVALDKOND gümnaasiumile

Põltsamaa ÜG

Alus: Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 2
"Gümnaasiumi riiklik õppekava" lisa 2

1. Valdkonna pädevus

Gümnaasiumi lõpetaja:

- 1) suhtleb eesmärgipäraselt nii kõnes kui ka kirjas, järgides vastavaid kultuuritavasid;
- 2) mõistab ja tõlgendab võõrkeeles esitatut;
- 3) omandab teadmisi erinevatest kultuuridest, mõistab kultuuride sarnasusi ja erinevusi ning väärtustab neid.

2. Ainevaldkonna õppeained

Gümnaasiumiastmes õpitakse

B1.1 - keeleoskustasemel vene või saksa keelt.

Kursused jagunevad kohustuslikeks ja valikkursusteks.

Kohustuslikud kursused on:

B1.1 - keeleoskustasemega võõrkeel 5

Valikkursused: ei ole.

3. Ainevaldkonna kirjeldus

Võõrkeeled avardavad inimese tunnetusvõimalusi ning suutlikkust mõista ja väärtustada mitmekultuurilist maailma, arendavad süsteemset mõtlemist ning eneseväljendusvõimalusi erinevate keeleliste ja mittekeeleliste vahenditega. Ainevaldkonda kuuluvate võõrkeelte õppe

kirjeldus on üles ehitatud, lähtudes keeleoskustasemete kirjeldustest Euroopa keeleõppe raamdokumendis. Kõikide võõrkeelte, õpitulemused on raamdokumendile toetudes kirjeldatud ühtsetel alustel.

Kuna võõrkeel on eelkõige vahend teabe hankimiseks ja selle edastamiseks suhtlusprotsessis,

siis on keeleõppe keskmes teemavaldkonnad, mille kaudu ja mille piires kujundatakse suhtluspädevust. Need on kõigile võõrkeeltele ühtsed, erinevused teemavaldkondade käsitlemisel tulenevad õpitava keele sihttasemest ja õppe kestusest.

Suhtluspädevust kujundatakse keele nelja osaoskuse arendamise kaudu: kuulamine, lugemine, rääkimine ja kirjutamine, mistõttu on täpsustavad õpitulemused esitatud osaoskuste kaupa.

Erinevaid osaoskusi õpetatakse integreeritult.

Võõrkeelte integratsioon teiste õppeainetega ning õppimist soodustava õpikeskkonna loomine

toetab suhtluspädevuse omandamise kõrval ka maailmapildi, enesehinnangu ja väärtuskäitumise arengut. Raamdokumendi põhimõtete rakendamine õppetöös võimaldab arvestada õppija ealist ning individuaalset eripära, suunab erineva edasijõudmisega

õpilasi seadma endale jõukohaseid õpieesmärke ning annab tagasisidet saavutatute kohta, toetades õpimotivatsiooni ning iseseisva õppija kujunemist.

Keelehariduse eesmärk on suurendada inimese keelepagasit, kus ühe võõrkeele õpe toetab

teise võõrkeele omandamist. Seetõttu peab keelte valik olema lai, et õpilane saaks arendada

oma keelelisi pädevusi mitmes keeles. Keeleõpe ei piirdu teatud keeleoskustaseme saavutamise ja mingiks hetkeks. Oluline on toetada õpilaste motivatsiooni, arendada oskusi,

kujundada enesekindlust ning saada keelekogemusi ka väljaspool kooli, mis loob eelduse elukestvaks õppeks. Keeleõpe on pidev protsess, kus edasimineku tagab ainult järjepidevus.

Õppijas arendatakse oskust võrrelda oma keelt ja kultuuri teistega, mõista ja väärtustada nende eripära, olla tolerantne ning vältida eelarvamuslikku suhtumist võõrapärasesse.

Teiste

kultuuride tundmine aitab teadlikumalt tajuda oma keele ja kultuuri spetsiifikat.

„Mitmekesisust tuleb käsitleda kultuuride paljususe taustal. Keel ei kujuta endast mitte ainult

kultuuri olulist tahku, vaid ka vahendit, mis aitab kultuurinähtusi mõista. Erinevad (rahvuslikud, piirkondlikud, sotsiaalsed) kultuurid, millesse inimene kuulub, ei eksisteeri tema teadvuses lihtsalt koos, vaid kõrvuti, vastandudes ja mõjutades üksteist.”¹ Õppija ei omanda lihtsalt kaht käitumis- ja suhtlemisviisi, vaid temast saab mitme keele kõneleja ja mitme kultuuri tundja. Ühe keele oskamine mõjutab keele- ja kultuuripädevust teises keeles

ning aitab kaasa inimese kultuuriteadlikkuse, oskuste ja oskusteabe arengule tervikuna.²

Nüüdisaegne võõrkeeleõpe eeldab avatud ja paindlikku metoodilist kontseptsiooni, mis põhineb metoodilis-didaktilistel arusaamadatel, mida saab õppija vajaduste põhjal kombineerida ja varieerida. Õppijakeskse võõrkeeleõppe olulisemad põhimõtted on:

- 1) õppija aktiivne osalus õppes, tema teadlik ja loov võõrkeele kasutamine ning õpistrateegiade kujundamine;
- 2) keeleõppes kasutatava materjali sisu vastavus õppija huvidele;
- 3) erinevate aktiivõppevormide (sh paaris- ja rühmatöö) kasutamine;
- 4) õpetaja rolli muutumine teadmiste vahendajast õpilase koostööpartneriks ja nõustajaks teadmiste omandamise protsessis,

5) õppematerjalide mitmekesisus, nende kohandamine ja täiendamine lähtuvalt õppija eesmärkidest ning vajadustest.

4. Üldpädevuste kujundamine ainevaldkonna õppeainetes

Pädevustes eristatakse järgmisi omavahel seotud komponente: teadmised, oskused, väärtushinnangud ja käitumine. Nelja komponendi õpetamisel on kandev roll õpetajal, kelle väärtushinnangud ja enesekehtestamisoskus loovad sobiliku õpikeskkonna ning mõjutavad õpilaste väärtushinnanguid ja käitumist. Võõrkeelte valdkonna õpitulemustes sisalduvad keelepädevused, kultuur (väärtushinnangud, käitumine) ja õpioskused.

Võõrkeelte valdkonda kuuluvate ainete õpetamisega kujundatakse kõiki üldpädevusi (väärtuspädevust, sotsiaalset pädevust, enesemääratluspädevust, õpipädevust, suhtluspädevust, matemaatikapädevust, ettevõtlikkuspädevust) seatud eesmärkide, käsitletavate teemade ning erinevate õpimeetodite ja -tegevuste kaudu.

Väärtuspädevust toetatakse õpitavaid keeli kõnelevate maade kultuuride tundmaõppimise kaudu. Õpitakse mõistma ja aktsepteerima erinevaid väärtussüsteeme, mis lähtuvad kultuurilisest eripärast.

Sotsiaalne pädevus annab võimaluse ennast ka võõrkeeltes edukalt teostada. Erinevates igapäevastes suhtlussituatsioonides toimetulekuks on lisaks sobivate keelendite valikule vaja

teada õpitavat võõrkeelt kõnelevate maade kultuuritausta ja sellest tulenevaid käitumisreegleid ning ühiskonnas kehtivaid tavasid. Seetõttu on sotsiaalne pädevus seotud ka väärtuspädevusega.

Sotsiaalse pädevuse kujundamisele aitab kaasa erinevate õpitöövormide kasutamine (nt rühmatöö, projektõpe) ning aktiivne osavõtt õpitava keelega seotud kultuuriprogrammidest.

Enesemääratluspädevus areneb võõrkeeleõppes kasutatavate teemade kaudu. Iseendaga ja inimsuhetega seonduvat saab võõrkeeletunnis käsitleda arutluste, rollimängude ning muude

õpitegevuste kaudu, mis aitavad õpilastel jõuda iseenda sügavama mõistmiseni. Oma tugevate

ja nõrkade külgede hindamine on tihedalt seotud õpipädevuse arenguga.

Õpipädevust kujundatakse pidevalt erinevaid õpistrateegiaid rakendades (nt teabe otsimine

võõrkeelsetest allikatest, sõnaraamatu kasutamine). Olulisel kohal on eneserefleksioon ning

õpitud teadmiste ja oskuste analüüsimine (nt Euroopa keelemapi põhimõtetest lähtuvalt).

Suhtluspädevus on võõrkeeleõppe keskne pädevus. Võõrkeeleõpetuse eesmärgid lähtuvad otseselt suhtluspädevuse komponentidest ning nende sisust. Hea eneseväljendus-, teksti mõistmise ja tekstiloome oskus on eduka suhtlemise eelduseks võõrkeeltes.

Matemaatikapädevusega on võõrkeeleõppel kõige väiksem kokkupuude, kuid see on olemas, sest suhtluspädevuse raames tuleb osata võõrkeeles arvutada (nt sisseoste tehes), samuti saab teemade raames käsitleda matemaatikapädevuse vajalikkust erinevates elu-ja tegevusvaldkondades.

Ettevõtlikkuspädevus kaasneb eelkõige enesekindluse ja julgusega, mida annab inimesele võõrkeeleoskus. Toimetulek võõrkeelses keskkonnas avardab õppija võimalusi oma ideede ja eesmärkide teostamisel ning loob eeldused koostööks teiste sama võõrkeelt valdavate eaja mõttekaaslastega.

5. Lõiming

5.1. Lõiming teiste valdkonnapädevuste ja ainevaldkondadega

Valdkonnapädevustest arendatakse võõrkeeleõppes eelkõige suhtluspädevust ja teisi valdkonnapädevusi (sotsiaalset, kunsti-, loodusteaduslikku, matemaatika-ja kehakultuuripädevust). Kokkupuude kunstipädevusega toimub erinevate maade kultuurisaavutuste tundmaõppimise, eelkõige teemavaldkonna „Kultuur ja looming” kaudu.

Loodusteaduslik pädevus, matemaatikapädevus ja kehakultuuripädevus teostuvad erinevate teemavaldkondade (nt „Keskkond ja tehnoloogia”, „Inimene ja ühiskond”) ning nendes kasutatavate alustekstide kaudu.

Võõrkeeleõppes kasutatavad materjalid täiendavad teadmisi, mida õpilane omandab teistes õppeainetes, andes õpilasele keelelised vahendid erinevate valdkondadega seonduvate teemade käsitlemiseks.

Keelteoskus võimaldab õppijale ligipääsu lisateabeallikatele (teatmeteostele, võõrkeelsele kirjandusele, internetile jt), toetades sel moel materjali otsimist mõne teise õppeaine jaoks.

Võõrkeelte omandamist toetab integreeritud õppematerjalide kasutamine lõimitud aine-ja keeleõppe raames (LAK-õpe, keelekümblus, aineteülesed rahvusvahelised projektid jms). Eesti keele kui teise keele omandamist toetab lisaks eespool nimetatule eestikeelne aineõpe gümnaasiumis.

5.2. Läbivad teemad

Võõrkeelte valdkonna ained kajastavad õpieesmärke ja teemasid, mis toetavad õpilase algatusvõimet, mõtteaktiivsust ning läbivate teemade omandamist, kasutades selleks sobivaid võõrkeelseid (autentseid) alustekste ning erinevaid pädevusi arendavaid töömeetodeid.

Kõiki läbivaid teemasid käsitletakse viie teemavaldkonna kaudu.

6. Hindamine

Hindamisel lähtutakse Põltsamaa ÜG hindamisjuhendist. Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja numbriliste hinnetega. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust ainekava taotletavatele õpitulemustele.

Õpitulemused sisaldavad hoiakuid ja väärtusi, mille kohta antakse sõnalist tagasisidet. Õpitulemuste kontrollimise vormid on mitmekesised ja vastavuses õpitulemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

7. Õppetegevused

Õppetegevust kavandades ja korraldades:

- 1) lähtutakse õppekava alusväärtustest, üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest õpitulemustest ning toetatakse lõimingut teiste õppeainete ja läbivate teemadega;
- 2) taotletakse, et õpilase õpikoormus (sh kodutööde maht) on mõõdukas, jaotub õppeaasta ulatuses ühtlaselt ning jätab piisavalt aega puhkuseks ja huvitegevusteks;
- 3) võimaldatakse õppida individuaalselt ja üheskoos teistega (iseseisvad, paaris- ja rühmatööd), et toetada õpilaste kujunemist aktiivseteks ning iseseisvateks õppijateks;
- 4) kasutatakse diferentseeritud õppeülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad individualiseeritud käsitlust ning suurendavad õpimotivatsiooni;
- 5) rakendatakse nüüdisaegseid info-ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õpikeskkondi, õppematerjale ja -vahendeid;
- 6) mitmekesistatakse õpikeskkonda: muuseumid, näitused, teater, kino, kontserdid, arvutiklass jne;
- 7) kasutatakse erinevaid õppemeetodeid, sh aktiivõpet: rollimängud, arutelud, projektõpe jne.

8. Füüsiline õpikeskkond

- 1) Kool korraldab õppe rühmades.
- 2) Kool korraldab õppe klassis, kus on keeleõppe eesmärkide saavutamist toetav ruumikujundus koos vajaliku õppematerjali, sisustuse ja tehniliste abivahenditega.

9. Võõrkeeleõppe üldalused

9.1. Õppe-eesmärgid

Gümnaasiumi võõrkeeleõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) omandab keeleoskuse tasemel, mis võimaldab autentsetes võõrkeelses keskkonnas

iseseisvalt
toimida;

- 2) mõistab ja väärtustab oma ning teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi;
- 3) suhtleb sihtkeele kõnelejatega nende kultuurinorme järgides;
- 4) on võimeline kasutama võõrkeeli rahvusvahelises töökeskkonnas suhtlustasemel;
- 5) analüüsib oma teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi; omandab elukestvaks õppeks motivatsiooni ning vajalikud oskused.

9.2. Õppeaine kirjeldus

Gümnaasiumiastmes õpitakse võõrkeelt tasemepõhiselt. Tasemerühmad moodustatakse 10. klassis keeleoskustaseme järgi. Õpilane võib ühest rühmast teise liikuda vastavalt keeleoskuse arengule.

B1.1-keeleoskustasemega võõrkeeleks on vene või saksa keel, mis algab madalamalt keeleoskustasemelt (nt A2 põhikooli lõpus), õpilase eesmärk on jõuda vähemalt B1.1 keeleoskustasemele.

B1-keeleoskustasemega keele puhul on gümnaasiumi lõpetaja rahuldav õpitulemus B1.1, hea õpitulemusega õpilane on võimeline täitma osaliselt ja väga hea õpitulemusega õpilane kõik B1.1-keeleoskustaseme nõuded. Väga hea õpitulemusega õpilane on võimeline osaliselt täitma ka järgmise (B1.2) taseme nõudeid.

Kohustuslike kursuste arv Põltsamaa ÜG-s on B1.1 keeles 5 (riiklik 4+5).

Õpetuses kasutatakse kommunikatiivse keeleõppe põhimõtteid ning aktiivõppemeetodeid.

Rõhk on interaktiivsel õppimisel ja õpitava keele kasutamisel. Rakendatakse jätkuvalt paarisja

rühmatööd, toetatakse võõrkeelse suhtlus-ja esinemisoskuse väljakujunemist, nt referaadid, esitlused, sh multimeedia jne. Õpilasi ergutatakse kasutama keelt ka väljaspool keeletunde.

Gümnaasiumi keeletunnis suheldakse peamiselt õpitavas võõrkeeles.

Teemavaldkonnad on ühised nii B1-kui ka B2-keeleoskustasemega võõrkeeltele.

Gümnaasiumis on üldteema „Mina ja maailm”.

Viis teemavaldkonda ja nende alateemad on igapäevaelus omavahel läbi põimunud ning nii

on neid võimalik käsitleda ka keeleõpetuses. Erinevate teemade kaudu on õpilasel võimalus

võrrelda Eesti ja õpitava keele maa kultuuriruumi. Teemasid käsitledes peetakse silmas kursuse keeletaset, õpilase suunavalikut, huve ning teemade päevakohasust.

Keeleteadmised ei ole eesmärk omaette, vaid vahend parema keeleoskuse omandamiseks.

Keele struktuuri õpitakse kontekstis, kuid vajadusel ka eraldi.

Kultuuriteadlikkuse kujundamisel juhitakse õpilase tähelepanu emakeeles ja õpitavas võõrkeeles suhtlemise erinevustele ning neid erinevusi selgitavatele kultuurinähtustele. Õpilane peaks olema teadlik oma kohast ja vastutusest ühiskonnas ning suutma anda adekvaatseid hinnanguid. Õppes on jätkuvalt oluline õpioskuste arendamine, mis toetab edasisi võõrkeeleeõpinguid ning paneb aluse elukestvatele õppele.

9.3. Õpitulemused

B1 - keeleoskustasemega keel

Gümnaasiumi lõpetaja:

- 1) mõistab kõike olulist endale tuttavalt või huvipakkuvalt teemal;
- 2) saab igapäevases suhtluses enamasti hakkama õpitavat keelt kõnelevate inimestega;
- 3) kirjeldab kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning selgitab ja põhjendab lühidalt oma seisukohti ja plaane;
- 4) koostab lihtsa teksti tuttavalt teemal;
- 5) arvestab suheldes õpitava keele maa kultuurinorme;
- 6) tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu, loeb võõrkeelset kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid;
- 7) kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt tõlkesõnaraamatut, internetti), et otsida vajalikku infot ka teistes valdkondades;
- 8) seab eesmärke ja hindab nende saavutatuse taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid;
- 9) seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonna kui ka teiste valdkondade teadmistega.

Keeleoskuse tase gümnaasiumi lõpus: kuulamine, lugemine, rääkimine ja kirjutamine.

rahuldav õpitulemus A2.2.

hea ja väga hea õpitulemus B1.1 - B1.2.

	kuulamine	lugemine	rääkimine	kirjutamine
Rahuldav	A2.2	A2.2	A2.2	A2.2

õpitulemus				
Hea ja väga hea õpitulemus	B1.1/B1.2	B1.1/B1.2	B1.1/B1.2	B1.1/B1.2

	kuulamine	lugemine	rääkimine	kirjutamine
A2.2	Suudab jälgida enda jaoks tuttava valdkonna mõttevahetust ning eristada olulist infot. Saab aru olmesfääris kuulnud üldkeelse suhtluse sisut (nt poes, bussis, hotellis, piletilevis). Vajab sageli kuuldu täpsustamist.	Loeb lihtsaid tavatekste (nt reklaamid, menüüd, ajakavad, ohuhoiatused) tuttavatel temadel ja saab aru neis sisalduvast infost. Suudab mõnikord aimata sõnade tähendust konteksti toel	Oskab rääkida oma huvidest ja tegevustest. Tuleb toime olmesfääris suhtlemisega. Oskab väljendada oma suhtumist ja eelistusi. Suudab alustada, jätkata ja lõpetada vestlust tuttavatel teemal, kuid võib vajada abi. Kasutab õpitud põhisonavara ja lausemalle valdavalt õigesti; spontaanses kõnes on vigu. Kõne on arusaadav, kuigi esineb hääldusvigu ja sõnade otsimist.	Oskab kirjutada lühikesi kirjeldavat laadijutukesi oma kogemustest ja ümbritsevast. Koostab lihtsaid isiklikke kirju. Oskab kasutada sidesõnu aga, sest, et jt. Rakendab õpitud õige kirjareegleid (nt algustähe ortograafia, kirjavahemärgid).

	kuulamine	lugemine	rääkimine	kirjutamine
B1.1	Saab aru vahetus suhtlussituatsiooni	Loeb ja mõistab mõneleheküljelisi	Oskab lihtsate seostatud	Oskab kirjutada

	<p>s kuuldust, kui vestlus on tuttavalt igapäevaeluga seotud teemal. Mõistab tele- ja raadiosaadete ning filmide sisu, kui teema on tuttav ja pakub huvi ning pilt toetab heliteksti. Saab aru loomuliku tempoga kõnest, kui häälendus on selge ja tuttav.</p>	<p>lihtsa sõnastusega faktipõhiseid tekste (nt kirjad, veebiväljaanded, infovoldikud, kasutusjuhendid). Mõistab jutustavat laadi teksti põhiideed ning suudab jälgida sündmuste arengut. Suudab leida vajalikku infot teatmeteostest ja internetist. Oskab kasutada kakskeelseid tõlkesõnastikke.</p>	<p>lausetega rääkida oma kogemustest ja kavatsustest. Suudab lühidalt põhjendada oma seisukohti. On võimeline ühinema vestlusega ja avaldama arvamust, kui kõneaine on tuttav. Kasutab õpitud väljendeid ja lausemalle õigesti; spontaanses kõnes esineb vigu. Häälendus on selge ja kõne ladus, kuid suhtlust võib häirida ebaõige intonatsioon.</p>	<p>õpitud teemadel lühikesi jutustavat laadi tekste, milles väljendab oma tundeid, mõtteid ja arvamusi (nt isiklik kiri, e-kiri, blogi). Koostab erinevaid tarbetekste (nt teadaanne, kuulutus). Suhtleb online-vestluses (nt MSN). Oskab kasutada piiratud hulgal teksti sidumise võtteid (sidesõnad, asesõnaline kordus).</p>
B1.2	<p>Saab kuuldust aru, taipab nii peamist sõnumit kui ka üksikasju, kui räägitakse üldlevinud teemadel (nt uudistes, spordireportaažides, intervjuudes, ettekannetes, loengutes) ning kõneon selge ja üldkeelne.</p>	<p>Loeb ja mõistab mõne-leheküljelisi selge arutluskäiguga tekste erinevatel teemadel (nt noortele mõeldud meediatekstid mugandatud ilukirjandustekstid). Suudab leida vajalikku infot pikemast arutlevast laadi tekstist.</p>	<p>Oskab edasi anda raamatu, filmi, etenduse jms sisu ning kirjeldada oma muljeid. Tuleb enamasti toime vähem tüüpilistes suhtlusolukordades. Kasutab põhisõnavara ja sagedamini esinevaid</p>	<p>Oskab koostada eri allikatest pärineva info põhjal kokkuvõtte (nt lühiülevaade sündmustest, isikutest). Oskab kirjeldada tegelikku või kujuldavat</p>

		<p>Kogub teemakohast infot mitmest tekstist. Kasutab erinevaid lugemisstrateegiaid (nt üldlugemine, valiklugemine). Tekstides esitatud detailid ja nüansid võivad jääda selgusetuks.</p>	<p>väljendeid õigesti; keerukamate lausestruktuuride kasutamisel tuleb ette vigu. Väljendab ennast üsna vabalt, vajaduse korral küsib abi. Hääldus on selge, intonatsiooni- ja rõhuvead ei häiri suhtlust.</p>	<p>sündmust. Oskab isiklikus kirjas vahendada kogemusi, tundeid ja sündmusi. Oskab kirjutada õpitud teemal oma arvamust väljendava lühikirjandi. Oma mõtete või arvamuste esitamisel võib olla keelelisi ebatäpsusi, mis ei takista kirjutatu mõistmist.</p>
--	--	--	--	--

10. Õppesisu jaotus kursuste kaupa Põltsamaa ÜG-s

10.1. Vene keel (B1.1)

Õppesisu ja keeleteadmised kursuste kaupa

I KURSUS

1. EESTI JA MAAILM

1.1. Eesti riik ja rahvas.

Omariiklus ja kodanikuks olemine, riigikaitse.

Geograafiline asend ja kliima.

Rahvastik: põhirahvus, muukeelne elanikkond, uusimmigrandid.

Mitmekultuuriline ühiskond.

1.2. Eesti keel ja eesti meel.

Rahvuslik identiteet.

Kultuuritraditsioonid.

Kodukoha lugu.

1.3.Eesti ja teised riigid.

Eesti Euroopa Liidu liikmesriik. ELi liikmesriigid.

Eesti koht maailmas: rahvusvaheline koostöö.

II KURSUS

2. KULTUUR JA LOOMING

2.1.Kultuur kui looming.

Looming: kirjandus, kujutav kunst, helilooming, arhitektuur, tarbekunst, käsitöö, teater, kino.

2.2.Kultuuritraditsioonid ja tavad.

Rahvapärимused, muistendid, muinasjutud, vanasõnad ja kõnekäänud.

Erinevate rahvaste kultuuritraditsioone, tavasid ja uskumusi.

III KURSUS

3.KESKKOND JA TEHNOLOOGIA

3.1.Geograafiline keskkond

Keskkonna ja inimese suhted, keskkonnateadlikkus: looduslik tasakaal, puutumatu loodus; tööstus ja kultuur,kaitsealad; saasteallikad.

Loodusliku tasakaalu kadumisest tingitud ohud keskkonnale ja inimestele; kliima ja kliimamuutused.

Keskkonna jätkusuutlik areng.

3.2.Elukeskkond

Elutingimused erineva kliima ja asustusega aladel.

Säästlik eluviis.

Sotsiaalne miljöö: põhirahvusest koosnev või mitmekeelne ja -kultuuriline ühiskond; lähinaabrid.

3.3.Tehnoloogia.

Keeletehnoloogilisi rakendusi igapäevaelus: elektroonsed sõnastikud, keeleõppematerjalid, arvutipõhine keeleõpe, tõlkeabiprogrammid jne.

IV KURSUS

4.HARIDUS JA TÖÖ

4.1.Pere ja kasvatus.

Perekond: peresuhted, laste ja vanemate omavaheline mõistmine ning üksteisest hoolimine.

Kasvatus: viisakusreeglid, käitumisnormid, väärtushinnangute kujundamine, salliv eluhoiak jne.

4.2.Haridus.

Riiklikud ja eraõppeasutused, koolitused.
Kohustuslik kooliharidus, iseõppimine.
Koolikeskkond ja -traditsioonid; noorteorganisatsioonid.
Edasiõppimisvõimalusi Eestis ja välismaal.

Elukestev õpe.

4.3. Tööelu.

Teadlik eneseteostus; elukutsevaliku võimalusi ja karjääri planeerimine.

Tööotsimine: eluloo (CV) koostamine, tööleping, töövestlus.

Töö kui toimetulekuallikas; raha teenimine (nt sissetulekud ja väljaminekud, hinnad);
tööpuudus.

Vastutustundlik suhtumine töösse; hoolivus enese ja teiste suhtes-

Vajalikud eeldused oma tööga toimetulekuks.

V KURSUS

5. INIMENE JA ÜHISKOND

5.1. Inimene kui looduse osa.

Eluring: sünd, elu ja surm.

Tasakaal inimese ja looduse vahel (looduslik eluviis, aukartus looduse ees).

Elulaad ehk olemise viis (nt loodushoidlik ja inimsõbralik, tervislik).

5.2. Inimene kui indiviid.

Inimese loomus ja käitumine, vastuoludesse sattumine.

Iga inimese kordumatu eripära.

Väärtushinnangud, vaated elule ja ühiskonnale.

Inimsuhted: isiklikud, emotsionaalsed; sotsiaalsed.

Erinevad inimesed ja rahvad (keele- ja kultuurierinevused, käitumistavad,
kõlblusnormid).

5.3. Inimestevaheline suhtlus.

Suhtlusvahendid: loomulik keel ja kehakeel (sõnavalik, žestid, miimika jne).

Meedia kui suhtluskanal ja -vahend.

5.4. Ühiskond kui eluvalduste kogum.

Sotsiaalsfäär, elatustase, heategevus.

Ebaterved eluviisid.

